

2 Ocak 2009

Öztangut: “2009 yılında yoğun bir gündem bizi bekliyor”

TSPAKB'nin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem'in Ocak 2009 sayısında Başkan Nevzat Öztangut 2008'de yaşanan finansal krizin 2009'a yansımalarını değerlendirdi.

Uluslararası platformlarda, krizin sebeplerinin ve çözüm önerilerinin incelenmeye başlandığını belirten Öztangut, finans sektörünün temelini oluşturan çeşitli konularda uzun vadeli bir yapılanma sürecine girildiğini söyledi. Uluslararası düzeyde değerlendirilmeye alınan konulardan ilkinin finans kesiminde risk yönetimine ilişkin düzenlemeler olduğunu vurgulayan Öztangut, Basel II kriterleri ve yöneticilerin ücretlendirme modellerinin bu kapsamda gözden geçirildiğini belirtti. Ayrıca Öztangut, kredi derecelendirme kuruluşlarının denetimi konusu ile muhasebe standartlarının revizyonunun da gündemde olduğunu hatırlattı. Bu çerçevede yapılan çalışmaların sonuçlarının ise tüm dünya ile birlikte ülkemize de yansıtılacağını altını çizdi.

Diğer taraftan Öztangut, finans dünyasındaki bu gelişmelere karşın, ülkemiz aracı kurum sektörünün güçlü mali yapısını koruduğuna, ancak kârlılığın düştüğüne dikkat çekti.

Aracı Kurumların 2008/09 Dönemi Mali Verileri

Yılın ilk sayısında Sermaye Piyasasında Gündem'de iki araştırma raporu yer alıyor; Aracı Kurumların 2008/09 Dönemi Mali Verileri ve Sermaye Piyasasında Uluslararası Kurumlar. İlk raporda 96 aracı kurumun 2008/09 verileri konsolide edilerek, 2007 yılıyla kıyaslamalı olarak sektörün mali profili çıkarılıyor.

Güçlü Sermaye Yapısı

Rapora göre aracı kurum sektörü sağlam ve likit mali yapısını koruyor. Sektör aktifleri 2007 sonuna göre %12 artarak Eylül 2008'de 4,3 milyar YTL'ye ulaştı. Özkaynak toplamı 2,2 milyar YTL olurken, bunun yarısını ödenmiş sermaye oluşturuyor.

Komisyonlar Düşüyor

2008'in ilk dokuz ayında hisse senedi işlem hacmindeki gerileme, komisyon gelirlerine de yansdı. Her ne kadar vadeli işlem komisyonları artsa da, toplam aracılık komisyonları önceki yıla göre %9 azalarak 392 milyon YTL oldu. Varlık yönetimi ve kurumsal finansman gibi diğer hizmet gelirleri önceki yıla kıyasla değişmeyerek 181 milyon YTL'de kaldı.

Dalgalanma Hisse Zararını Artırdı

Sektörün bir diğer gelir kalemi olan alım-satım işlemlerinden bir önceki yıl 49 milyon YTL kâr eden sektör, bu sene 10 milyon YTL zarar etti. Bu zararın oluşumunda 64 milyon YTL'lik hisse senedi alım-satım zararı etkili oldu.

Giderler Artıyor

Kurumların şube kapatıp çalışan sayısının azalmaya başladığı bu dönemde, yine de faaliyet giderleri 632 milyon YTL ile önceki yılın %14 üzerinde gerçekleşti. Giderlerin yaklaşık yarısı çalışanlara ilişkin kalemler.

Kâr Yarı Yarıya Azaldı

Gelirlerin azaldığı, buna karşın giderlerdeki artışın sürdüğü sektörde, net dönem kârı 2007'nin ilk dokuz ayına göre 2008'de hemen hemen yarı yarıya inerek 142 milyon YTL oldu.

Sermaye Piyasasında Uluslararası Kurumlar

Gündem'in ikinci araştırma raporunda, sermaye piyasasında uluslararası bazda çeşitli alanlarda örgütlenmiş kurumlar ele alınıyor. Özellikle mevcut kriz ortamında, ülkeler arası koordinasyonu ve piyasa güvenini sağlamak amacıyla, düzenleyici otoritelerin yanı sıra aracilar, borsalar, takas ve saklamacılar gibi sermaye piyasası kurumları da bir araya geliyor. Kâr amacı gütmeyen bu kurumların faaliyetlerini genel olarak çalışma grupları vasıtasıyla sürdürdükleri ve ilgili konularda prensipler hazırlayarak üyelerine yol gösterdikleri görülüyor.

Düzenleyiciler Denetime Standartlar Getiriyor

1983 yılında kurulan Uluslararası Menkul Kıymet Düzenleyicileri Örgütüne (IOSCO), temel olarak sermaye piyasası düzenleyicileri üye oluyor. Mevcut üyeler halihazırda dünya sermaye piyasalarının %95'ine yakınıni düzenliyor. Türkiye'den SPK, TSPAKB ve İMKB örgüt üyeleri arasında.

Dünya piyasalarına yön veren ülkeler ile Dünya Bankası, IMF ve OECD gibi uluslararası kuruluşların üye olduğu Finansal İstikrar Forumu (FSF), kriz ortamında gelişmekte olan ülkeleri de üyeleri arasına katmak için çalışmalarını sürdürüyor. 1989 yılında kurulan ve Türkiye'nin de üye olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF) ise kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile ilgili prensipleri belirliyor.

Aracı Kurumlar da Uluslararası Platformda Buluşuyor

Finansal piyasalarda etkileşimin artmasıyla, aracı kurumlar da uluslararası alanda örgütleniyor. Örneğin TSPAKB'nin de üye olduğu Uluslararası Menkul Kıymet Birlikleri Konseyi (ICSA), sorunları uluslararası bir çerçevede tartışma ve çözüm geliştirme olanağı sunuyor.

İMKB Avrasya Bölgesinde Söz Sahibi

Avrupa'da merkezi takas ve saklamacılar da çeşitli birlikler altında toplanıyor. Avrupa'daki borsaları bir araya getiren Avrupa Borsaları Federasyonunun (FESE) yanı sıra, İMKB'nin başkanlığını yürüttüğü ve Avrasya bölgesindeki borsaların dahil olduğu Avrasya Borsalar Federasyonu (FEAS) da üye ülkelerde sermaye piyasalarının gelişimine katkıda bulunmayı misyon ediniyor.